

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. birželio 12 d. Nr.21RE2-130 (AG2-112/14-2025)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Ingos Drąsutavičienės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjos Šilutės rajono savivaldybės administracijos atstovei X. Y., atsakovės Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos atstovui P. A.,

2025 m. birželio 11 d. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos Šilutės rajono savivaldybės administracijos prašymą atsakovei Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijai dėl Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos 2025 m. balandžio 24 d. sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Motyvuotas atsisakymas derinti projektą“ panaikinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjos Šilutės rajono savivaldybės administracijos prašymas (skundas) atsakovei Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijai dėl Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos (toliau – ir Direkcija) 2025 m. balandžio 24 d. sprendimo Nr. S-824 „Motyvuotas atsisakymas derinti projektą“ (toliau – ir Sprendimas) panaikinimo ir įpareigojimo atsakovę iš naujo svarstyti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto derinimą (ar įpareigoti Direkciją suderinti projektą).

Pareiškėja prašymu nesutinka su Sprendimu, kuriuo atsisakyta derinti žemės sklypo (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*), esančio Uostadvorio k., Rusnės sen., Šilutės r. sav. (toliau – Žemės sklypas), formavimo ir pertvarkymo projektą (toliau – ir Projektas), rengiamą Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje (toliau – ŽPDRIS), paslaugos bylos Nr. *(duomenys neskelbtini)*. Nurodo, jog Sprendimą laiko nepagrįstu bei neteisėtu.

Paaiškina, kad Projektu Žemės sklypas padalinamas į du tos pačios pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemės sklypus, pažymėtus projektiniais numeriais Nr. 1 ir Nr. 2. Suprojektuotame žemės sklype Nr. 1 lieka inžinerinis statinys – Pėsčiųjų takas (unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*). Pažymi, kad Projektu nekeičiama pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir nesukuriama jokių naujų ūkinės veiklos rūšių. Projekto sprendiniai nenumato jokių statybų, infrastruktūros plėtros ar kitokių fizinių pokyčių aplinkoje – tai yra administracinio pobūdžio žemėtvarkos planavimo dokumentas. Nurodo, kad po Projekto įgyvendinimo suformuoti žemės sklypai ir toliau liktų valstybės nuosavybė, o Projektas nesuteiktų nuosavybės teisių kitiems subjektams. Pareiškėjos nuomone, vien aplinkybė, jog ketinama padalyti valstybei priklausantį Žemės sklypą, nesudaro jokio neigiamo poveikio saugomos teritorijos vertybėms ar režimui, todėl Direkcijos atsisakymas derinti Projektą neturi objektyvaus pagrindo.

Pažymi, kad Sprendime Direkcija nurodė priežastis, kodėl ji atsisako derinti Projektą, t. y. pagrindiniai Direkcijos argumentai yra susiję su galimu poveikiu saugomai teritorijai ir žemės nuosavybės klausimais. Nesutikimą su skundžiamu Sprendimu grindžia šiais prašyme išdėstytais motyvais.

Dėl Projekto sprendinių poveikio aplinkai paaiškina, kad Projekto sprendiniai nedaro fizinio poveikio aplinkai. Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 3D-452/D1-513 (toliau – ir Taisyklės), 1, 2 ir 4 punktų pagrindu teigia, kad žemės sklypo formavimas ir pertvarkymas yra žemėtvarkos planavimo procedūra, kuri nesuteikia nuosavybės teisės. Pažymi, kad Projekto įgyvendinimas savaime nesukels jokių tiesioginių fizinių pokyčių saugomoje teritorijoje. Nurodo, jog jame nenumatoma jokia statyba, kelių tiesimas ar kitos infrastruktūros plėtra, taip pat neplanuojama vykdyti jokios ūkinės veiklos, galinčios paveikti gamtinę aplinką. Teigia, kad Projekto derinimas ir patvirtinimas negali pabloginti saugomos teritorijos būklės ar prieštarauti jos apsaugos tikslams. Nurodo, kad pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą ribojimai saugomose teritorijose paprastai taikomi veiklai ar sprendiniams, kurie daro fizinį, ekologinį ar vizualinį poveikį saugomoms vertybėms. Pažymi, kad šiuo atveju tokio poveikio nėra, todėl Direkcijos nederinimas dėl aplinkos apsaugos yra nepagrįstas ir prieštaraujantis Taisyklių reikalavimams.

Dėl nuosavybės teisių nurodo, kad Žemės sklypo padalijimas yra tik žemėtvarkos procedūra, nesukurianti nuosavybės teisių kitiems subjektams. Projektu siekiama padalinti esamą valstybinės žemės sklypą į du atskirus sklypus, tačiau visi jie liks valstybės nuosavybe, kol nebus priimti atskiri sprendimai dėl jų perdavimo ar kitokio disponavimo. Pažymi, kad Projekto patvirtinimas nesuteikia teisės į nuosavybę ar naudojimąsi žeme jokiems tretiesiems asmenims, nes tam reikėtų atskiro teisės akto, kurio šiuo atveju nėra. Teigia, jog Direkcijos argumentas, kad Žemės sklypo padalijimas reikštų Lietuvos valstybei išimtinę nuosavybės teise priklausančios žemės išigijimą savivaldybių ar privačion nuosavybėn, yra teisiškai nepagrįstas.

Prašyme taip pat nurodo, kad Direkcijos atsisakymas derinti Projektą galimai prieštarauja galiojantiems teisės aktams ir administracinės procedūros reikalavimams. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 10 straipsnio 5 dalies 5 punkto pagrindu teigia, kad Direkcijos Sprendime pateikti argumentai yra formalūs, bendro pobūdžio teiginiai apie saugomos teritorijos apsaugą. Pažymi, kad Sprendime nenurodyta, koku konkrečiu teisės aktu vadovaujantis Žemės sklypo padalijimas šioje teritorijoje būtų draudžiamas ar negalimas. Pažymi, kad pagal Nemuno deltos regioninio parko ir jo zonų ribų plano (reg. Nr. T00085420 (www.tpdr.lt)), patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 1054 (toliau – ir Ribų planas), ir Nemuno deltos regioninio parko tvarkymo plano (reg. Nr. T00085494 (www.tpdr.lt)), patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. D1-670 (toliau – ir Tvarkymo planas), sprendinius, konservacinio prioriteto zonoje, į kurią patenka pertvarkomas Žemės sklypas, leidžiama įrengti mokomuosius takus, vykdyti lankytojų infrastruktūros palaikymą, veiklas, kurios neprieštarauja rezervato tikslams. Paaiškina, kad pagal Saugomų teritorijų įstatymo 7 straipsnio nuostatas, veiklų ribojimas rezervatuose nustatomas tvarkymo planais ir nuostatais. Nurodo, jog Tvarkymo plano sprendiniuose nėra nustatytas draudimas formuoti ar pertvarkyti valstybinės žemės sklypus Nemuno priešakinės deltos gamtiniame rezervate, todėl Projekto rengimas visiškai atitinka reglamentuotą leistiną veiklą. Teigia, kad atsisakymas derinti Projektą yra nemotyvuotas teisės normomis, prieštarauja viešojo administravimo principams ir trukdo racionaliai tvarkyti valstybinę žemę, neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 punkto reikalavimų.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjos atstovė prašė prašymą tenkinti jame ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu. Taip pat patikslino, jog išvestiniu prašymo reikalavimu prašo tik įpareigoti Direkciją suderinti Projektą.

Atsakovė Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcija atsiliepimu prašo pareiškėjos prašymą (skundą) atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime nurodo, jog skundžiamas Sprendimas yra teisėtas. Pažymi, kad Nemuno deltos regioninis parkas įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913, siekiant išsaugoti Nemuno žemupio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti. Atsiliepime išdėsto, Nemuno deltos regioninio parko nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 (2023 m. liepos 12 d. nutarimo Nr. 561 redakcija) (toliau – ir Nuostatai), Nemuno deltos regioninio parko steigimo tikslus: išsaugoti vertingiausius Nemuno deltos krašto gamtinius kompleksus ir objektus, kultūros paveldo objektus ir vietas, savitą Nemuno deltos kraštui būdingą gamtinį ir kultūrinį kraštovaizdį, vertingas (tipiškas ir unikalias) ekosistemas, juos tvarkyti ir racionaliai naudoti, sudaryti sąlygas darniai teritorijos raidai; išsaugoti biologinę įvairovę, ekosistemų stabilumą, sudaryti sąlygas vykdyti taikomuosius kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse; puoselėti regioninio parko išskirtinę vertę propaguojančią edukacinę, muziejinę ir kultūrinę veiklą, propaguoti Mažosios Lietuvos etnografinio regiono etnokultūros tradicijas (statybos, amatų, nematerialaus paveldo); sudaryti sąlygas tausojančio turizmo plėtrai, propaguoti ekologinę žemdirbystę; plėtoti visuomenės ekologinį ir gamtosauginį švietimą; atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtinius kompleksus ir objektus, kultūros paveldo objektus ir vietas. Nurodo, kad Nuostatų 39 punktu įtvirtinta, jog „Regioninio parko valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja direkcija”.

Atsakovė paaiškina, kad pagal Nemuno deltos regioninio parko ir jo zonų ribų planą, Žemės sklypas patenka į Nemuno deltos regioninio parko konservacinio funkcinio prioriteto zoną – Nemuno priešakinės deltos gamtinį rezervatą. Pažymi Ribų plano 2.2 papunktyje nustatytą Nemuno priešakinės deltos gamtinio rezervato tikslą – išsaugoti teritoriją ir akvatoriją, kurioje vyksta aktyviausi natūralūs deltos formavimosi procesai, unikalią deltos augaliją bei gyvūniją (vandeninę plaumoną, didįjį baublį, nendrinę ir pievinę linges, jūrinį erelį, švygždą, plovinę vištelę, griežlę, avocetę, gaiduką, stulgi, mažąjį kirą, upinę, mažąją, baltaskruostę ir juodąją žuvėdras, didįjį apuoką, balinę pelėdą) su šiam regionui būdingomis biocenozėmis, Europos Bendrijos svarbos jūros buveinėmis (kodai – 1130, 1150), saugomomis gyvūnų (Baltijos laišos, kartuolės, paprastojo kirtiklio, salačio, ūdros, vijūno) rūšimis.

Nurodo, kad pagal Nemuno deltos regioninio parko tvarkymo planą, Žemės sklypas patenka į konservacinės paskirties žemės rezervatinių miškų ir pelkių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupės reguliuojamos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zoną (KM(P)r).

Paaiškina, kad Saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 (toliau – Reglamentas), nustato valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir biosferos rezervatų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose), valstybinių ir savivaldybių draustinių, pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planuose išskiriamų kraštovaizdžio tvarkymo zonų kraštovaizdžio apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimus. Atsiliepime išdėsto Reglamento 9.3 punkte nustatytus reikalavimus reguliuojamos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zonoms. Taip pat, Nuostatų 3.6 ir 3.7 punktų pagrindu nurodo, kad mokomasis takas, šalia jo galimi įrengti informaciniai skydai ir (ar) stendai, rodyklės, riboženkliai, atraminės sienelės, tvorelės, laiptai, lieptai, tilteliai, suolai, vertybėms apžvelgti ir (ar) stebėti skirti nesudėtingi statiniai, prietaisai ir (ar) įrenginiai, įvardinti kaip „mažieji kraštovaizdžio architektūros elementai“, nepriskiriami statiniams ir jiems teisės aktai nenustato būtinybės formuoti sklypus.

Taisyklių pagrindu teigia, kad žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas yra žemėtvarkos planavimo dokumentas, priskiriamas žemės valdos projektams, ir jo sprendiniai negali prieštarauti kompleksinio ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams, įstatymams ir kitiems teisės aktams, tarp jų teritorijų planavimo normų ir statybos techninių reglamentų reikalavimams. Pažymi, kad Ribų planas bei Tvarkymo planas yra specialieji teritorijų planavimo dokumentai ir šių teisės aktų sprendiniuose nenumatyta galimybė formuoti Žemės sklypus.

Nurodo, kad Projekto rengimo tikslas – pertvarkyti žemės sklypus, nustatyti ir keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdą (-us), neatitinka specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų – Ribų plano bei Tvarkymo plano sprendinių. Pažymi, kad įgyvendinus Žemės sklypo Projekto rengimo tikslą, bus pažeista Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 6 straipsnio

2 dalis, kuria nustatyta, kad Lietuvos valstybei išimtinė nuosavybės teise priklausančios žemės įsigyti savivaldybių ar privačion nuosavybėn negalima. Nurodo, jog Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 1 dalies pagrindu, rezervatų ir Kuršių nerijos nacionalinio parko žemė yra išimtinė valstybės nuosavybė.

Vadovaudamasi Saugomų teritorijų įstatymo 27 straipsnio 8 dalimi ir 8 dalies 5 punktu nurodo, kad apsaugos ir tvarkymo veiklą valstybiniuose rezervatuose, valstybiniuose parkuose ir biosferos rezervatuose įgyvendina saugomų teritorijų direkcijos – biudžetinės įstaigos, kurios pagal kompetenciją įgyvendina saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones.

Atsakovė teigia, kad Direkcijos specialistai, išnagrinėję Projektą, nustatė, kad Žemės sklypo formavimo tikslai neatitinka Saugomų teritorijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų rezervatų steigimo tikslų: užtikrinti natūralią gamtinių procesų eigą arba kultūros paveldo teritorinių kompleksų ir objektų (vertybių) autentiškumo palaikymą; išsaugoti tipišką arba unikalų gamtinį arba kultūrinį kraštovaizdį ir jame esančius paveldo objektus; išsaugoti vertingas natūralias ekosistemas, buveines, laukinių augalų, grybų ir gyvūnų rūšių genofondą; organizuoti nuolatinius mokslinius tyrimus ir stebėjimus bei muziejinį darbą; propaguoti gamtos ar kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes). Nurodo, kad pagal teisės aktais priskirtą kompetenciją, patikrino Projekto tikslų atitikimą teisės aktams ir Sprendimu pateikė nederinimo motyvus, pagrįstus aukštesnio lygmens teisės aktų sprendiniais. Pažymi, kad rengiant žemės sklypų formavimo pertvarkymo projektus, būtina vadovautis teritorijų planavimo dokumentais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, valstybės valdymo institucijų. Nurodo, kad dėl Projekto tikslų prieštaravimo išvardintiems teisės aktams, rengti Projektą nėra galimybės. Pažymi, kad nederinimo motyvai yra pagrįsti Saugomų teritorijų įstatymo, Žemės įstatymo, Taisyklių, Ribų plano, ir Tvarkymo plano reikalavimais, dėl ko pareiškėjos prašymas yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Komisijos posėdžio metu atsakovės atstovas prašė prašymą atmesti atsiliepime ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Prašymas tenkintinas iš dalies.

Nagrinėjamas administracinis ginčas kilo dėl Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos 2025 m. balandžio 24 d. sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)*. „Motyvuotas atsisakymas derinti projektą“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

2025 m. birželio 9 d. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo duomenimis nustatyta, jog žemės sklypas, kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*, esantis Uostadvario k., Rusnės sen., Šilutės r. sav., daikto pagrindinė naudojimo paskirtis – miškų ūkio, žemės sklypo naudojimo paskirtis – apsauginių miškų sklypai, nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai, valstybinės žemės patikėjimo teise perduotas valstybės įmonei Valstybinių miškų urėdijai. Žemės sklypo teritorijoje, taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (toliau – SZNS) – paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo VI skyrius, trečiasis skirsnis, septintasis skirsnis, aštuntasis skirsnis, devintasis skirsnis; V skyrius, penktasis skirsnis, dvidešimt trečiasis skirsnis). Žemės sklype įregistruoti kiti inžineriniai statiniai – pėsčiųjų takas, unikalus daikto Nr. *(duomenys neskelbtini)*, nuosavybės teise priklausantis Šilutės rajono savivaldybei.

Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. A1-2400 „Dėl žemės sklypo (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*), esančio Uostadvario k., Rusnės sen., Šilutės r. sav., formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo“ (toliau – ir Įsakymas) nuspręsta pradėti rengti žemės sklypo (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*), esančio Uostadvario k., Rusnės sen., Šilutės r. sav., formavimo ir pertvarkymo projektą, kurio tikslas – žemės sklypo pertvarkymas padalijant į du ar daugiau žemės sklypų; pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir žemės sklypo naudojimo būdo nustatymas ar keitimas.

Bylos duomenimis pareiškėja parengė ir per ŽPDRIS pateikė atsakovei derinti Žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą (paslaugos bylos Nr. ZSFP-115737). Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, jog Projekto organizatorius ir iniciatorius – Šilutės rajono savivaldybė administracijos direktorius; Projekto tikslas – pertvarkyti žemės sklypą ir padalinti į du žemės sklypus, esant poreikiui atidalintai daliai pakeisti žemės sklypo pagrindinę naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą. Projekto

sprendiniuose nurodoma, kad Žemės sklypas padalinamas į du tos pačios pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemės sklypus: Nr. 1, kurio bendras plotas 1,2157 ha, ir Nr. 2, kurio bendras plotas 5,2691 ha. Abiejų sklypų pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – miškų ūkio, naudojimo būdas – apsauginių miškų sklypai. Be kita ko, pažymėta, jog pertvarkomame Žemės sklype yra registruotas S – Kelio servitutas – naudotis pėsčiųjų taku (tarnaujantis). Pertvarkant žemės sklypus servitutas naikinamas ir vietoje jo suprojektuojami S1 ir S2 servitutai; pateikimas į žemės sklypą projektinis Nr. 1 numatytas privažiuojamuoju keliu, o į žemės sklypą projektinis Nr. 2 per žemės sklype projektinis Nr. 1 projektuojamą servitutą S1.

Atsakovė 2025 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Motyvuotas atsisakymas derinti projektą“ nederino Projekto dėl šių priežasčių: 1. vadovaujantis Žemės įstatymo 6 straipsnio 2 dalimi, sprendiniais, Lietuvos valstybei išimtinė nuosavybės teise priklausančios žemės įsigyti savivaldybių ar privačion nuosavybėn negalima; 2. Projekto tikslai neatitinka rezervatų steigimo tikslų, nurodytų Saugomų teritorijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymas, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija), Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 3D-452/D1-513, ir kiti teisės aktai.

Vadovaujantis VAĮ, atsakovės veiklai taikytinos VAĮ normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, reikalavimą savo veikloje vadovautis viešojo administravimo principais, tarp jų ir išsamumo principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnis). VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 papunkčiai). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAĮ išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai įpareigoti nagrinėti pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės, numatančias pareigą į prašymą ar skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktas). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis.

Nagrinėjamo ginčo apimtyje aktualios teisės normos, reglamentuojančios žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų derinimo procedūrą. Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo, finansavimo, viešinimo, derinimo, tikrinimo ir tvirtinimo tvarką, taip pat atvejus ir tvarką, kai žemės sklypai pertvarkomi nerengiant projekto, nustato Taisyklės. Šių Taisyklių V skyriuje detalizuota žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų derinimo tvarka.

Vadovaujantis Taisyklių 62 punktu, organizatorius (savivaldybės administracijos direktorius, Taisyklių 12 punktas), praėjus ne daugiau kaip 5 darbo dienoms nuo organizatoriaus atsisakymo priimti pasiūlymus apskundimo termino, nurodyto Taisyklių 60 punkte, pabaigos, žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą, išskyrus atvejus, kai visa projekto teritorija patenka į pramoninių parkų ar laisvųjų ekonominių zonų teritorijas, per ŽPDRIS teikia derinti institucijoms, į kurias buvo kreiptasi dėl reikalavimų pateikimo. Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas taip pat turi būti derinamas su kitomis Taisyklių 62 punkto papunkčiuose nurodytomis institucijoms, tarp jų ir su saugomų teritorijų direkcija, kai projektas rengiamas valstybiniame parke, biosferos rezervate, taip pat valstybinių draustinių, biosferos poligonų, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose, direkcijai priskirtose pagal Valstybės įsteigtų saugomų teritorijų, neturinčių direkcijų, ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų, nepatenkančių į valstybinius parkus,

rezervatus ar biosferos rezervatą, priskirtų saugomų teritorijų direktijoms, sąrašą, tvirtinamą Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymu (Taisyklių 62.1 papunktis). Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas turi būti suderintas arba raštu pateiktas motyvuotas atsisakymas derinti jį ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo derinti projektą gavimo dienos; reikalavimus išdavusi institucija, derindama projektą, atsako už jo atitiktį išduotiems reikalavimams (Taisyklių 63 punktas). Vadovaujantis Taisyklių 64 punktu, Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas laikomas suderintu, kai yra atsakymas, kad projektas suderintas, taip pat, jei per Taisyklių 63 punkte nustatytą terminą nebuvo gautas motyvuotas atsisakymas jį derinti. Tik nustatyta tvarka suderintas projektas organizatoriaus gali būti teikiamas tikrinti Nacionalinės žemės tarnybos struktūriniam padaliniiui (Taisyklių 65 punktas).

Minėta, jog pareiškėja per ŽPDRIS pateikė atsakovei derinti Projektą. Atsakovė skundžiamu Sprendimu nederino Projekto dėl Sprendime nurodytų priežasčių, t. y. sprendė jog, vadovaujantis Žemės įstatymo 6 straipsnio 2 dalimi, sprendiniais Lietuvos valstybei išimtinė nuosavybės teise priklausančios žemės įsigyti savivaldybių ar privačion nuosavybėn negalima, o taip pat Projekto tikslai neatitinka rezervatų steigimo tikslų, nurodytų Saugomų teritorijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje.

Pareiškėja prašymu su Sprendimu nesutinka ir teigia, kad jis yra nepagrįstas, nemotyvuotas, prieštaraujantis teisės aktų reikalavimams bei viešojo administravimo principams. Komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytus atsakovės veiklai bei jos priimamiems administraciniam sprendimams keliamus reikalavimus, įvertinusi skundžiamo Sprendimo turinį, sprendžia, jog pareiškėjos prašymo argumentai laikytini pagrįstais.

Komisija sprendžia, jog skundžiamame Sprendime atsakovės nurodyti teisiniai Projekto nederinimo pagrindai nesusieti su jokiais faktiniais duomenimis. Sprendime nenurodyta kokiais konkrečiai Projekto sprendiniais pažeidžiamas Žemės įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas draudimas įsigyti savivaldybių ar privačion nuosavybėn valstybei išimtinė nuosavybės teise priklausančią žemę, kokių duomenų pagrindu buvo spęsta, kad nuosavybė bus įsigyjama kitų subjektų. Taip pat, nedetalizuota, kokių pagrindų spęsta (padaryta išvada), kad Projekto tikslas neatitinka rezervatų steigimo tikslų, nurodytų Saugomų teritorijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje.

Atsiliepime atsakovė nurodė ir kitus papildomus teisės aktus (Nuostatus, Ribų planą, Tvarkymo planą, Reglamentą, Taisykles (jų 2 punktą) ir kita), kurių nuostatomis vadovaudamasi priėmė skundžiamą Sprendimą. Komisijos posėdžio metu atsakovės atstovas taip pat išdėstė papildomas faktines aplinkybes, motyvus bei pagrindus, kuriais grindžia Sprendimo teisėtumą. Tačiau šiuo aspektu pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, jog ginčijamo administracinio sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo (šiuo atveju Komisijos) proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo teisėtumui (pvz., 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013; 2015 m. kovo 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1536-662/2015), nes priešingai vertinant būtų pažeistos pareiškėjo teisės į gynybą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. lapkričio 2 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-2692/2011), sukuriamos kliūtys suinteresuotam asmeniui pasirinkti būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. kovo 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1465-629/2020). Nagrinėjamu atveju, iš skundžiamo Sprendimo turinio nėra aišku, kokių konkrečiai Projekto sprendinių pagrindu buvo nustatyta, jog Projekto tikslai ir sprendiniai prieštarauja teisės aktų nuostatomis, todėl yra pagrindas spęsti, jog Sprendimas neatitinka ne tik VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 punkto nuostatų, bet ir VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 6 punkto nuostatų. Atsiliepime nurodyti motyvai ir pagrindai nevertintini ir negali daryti įtakos sprendžiant dėl nemotyvuoto bei nepagrįsto Sprendimo teisėtumo.

Atsižvelgiant į išdėstytą, sprendžiama, jog skundžiamas Sprendimas neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintų administraciniam sprendimams keliamų reikalavimų, jis priimtas pažeidžiant VAĮ 11 straipsnio 1 dalį bei VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintus viešojo administravimo principus, todėl yra teisinis ir faktinis pagrindas tenkinti pareiškėjos prašymo reikalavimą ir Sprendimą panaikinti.

Prašymu pareiškėja taip pat prašo Komisiją įpareigoti atsakovę suderinti Projektą. Atkreiptinas dėmesys, kad Komisija nėra viešojo administravimo institucija ir neatlieka viešojo administravimo atitinkamoje srityje, dėl to negali įpareigoti viešojo administravimo subjekto priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą, o gali tik pavesti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais netinkamai. Komisija tik vertina viešojo administravimo subjekto atliktų arba neatliktų veiksmų teisėtumą, todėl, nagrinėjamu atveju, Komisija negali įpareigoti atsakovę suderinti Projektą.

Pažymėtina, jog Sprendimą panaikinus, tarp pareiškėjos ir atsakovės susiklostę teisiniai santykiai grįžta į pradinę padėtį, t. y. atsakovei kyla pareiga teisės aktų nustatyta tvarka ir pagrindais naujai išnagrinėti ir priimti sprendimą dėl žemės sklypo (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*), esančio Uostadvorio k., Rusnės sen., Šilutės r. sav., formavimo ir pertvarkymo projekto, rengiamo Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje, paslaugos bylos Nr. ZSFP-115737.

Komisija pažymi, jog Sprendimo panaikinimas neįpareigoja atsakovės vertinant Projektą ir sprendžiant dėl jo derinimo / nederinimo priimti priešingą sprendimą, tačiau įpareigoja išsamiai argumentuoti, kodėl yra priimamas vienoks ar kitoks sprendimas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjos Šilutės rajono savivaldybės administracijos prašymą atsakovei Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijai dėl 2025 m. balandžio 24 d. sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Motyvuotas atsisakymas derinti projektą“ panaikinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus tenkinti iš dalies.

Panaikinti Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos 2025 m. balandžio 24 d. sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Motyvuotas atsisakymas derinti projektą“.

Kitoje dalyje prašymą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos narė

Marina Adomaitė

Inga Drąsutavičienė